

SỞ Y TẾ THÁI BÌNH

BỆNH VIỆN NHI

**QUY ĐỊNH ĐÁM BẢO AN TOÀN
TRONG SỬ DỤNG THUỐC CHO NGƯỜI BỆNH**

KÝ HIỆU : QĐ.ĐD.01

LẦN BAN HÀNH : 02

NGÀY BAN HÀNH : 16/11/2020

Phản phê duyệt tài liệu:

Soạn thảo	Soát xét	Phê duyệt
NHÂN VIÊN	TRƯỞNG PHÒNG	PHÓ GIÁM ĐỐC
Trần Thị Tuyết Lan	Trần Thị Thu Hiền	Trần Trọng Kiểm

QUY ĐỊNH

ĐẢM BẢO AN TOÀN TRONG SỬ DỤNG THUỐC CHO NGƯỜI BỆNH

Ký hiệu: QĐ.ĐD.01
Lần ban hành: 02
Trang: 2/7

PHÂN PHỐI TÀI LIỆU

Nơi nhận tài liệu	Kiểm soát	Nơi nhận tài liệu	Kiểm soát
Hội đồng Quản lý Bệnh viện	☐		
Ban Giám đốc	☒		
Trưởng khoa/ phòng	☒		
Khác:.....	☒		

	QUY ĐỊNH ĐẢM BẢO AN TOÀN TRONG SỬ DỤNG THUỐC CHO NGƯỜI BỆNH	Ký hiệu: QĐ.ĐD.01 Lần ban hành: 02 Trang: 3/7
---	--	---

1. MỤC ĐÍCH

- Đảm bảo việc sử dụng thuốc hợp lý, an toàn, có hiệu quả và thực hiện nghiêm túc chỉ định của bác sỹ về thuốc cho người bệnh.
- Thông nhất điều dưỡng thực hiện 5 đúng trong dùng thuốc cho người bệnh.
- Đảm bảo việc tuân thủ điều trị, dùng thuốc đúng cách của người bệnh.

2. PHẠM VI ÁP DỤNG

- Áp dụng tại tất cả các lâm sàng trong Bệnh viện.

3. TRÁCH NHIỆM

- Phòng điều dưỡng.
- Điều dưỡng - kỹ thuật viên trong bệnh viện.

4. KHÁI NIỆM/ CHỦ VIẾT TẮT

1. Định nghĩa: Không.

2. Từ viết tắt:

- BS: Bác sĩ
- ĐD: Điều dưỡng
- KTV: Kỹ thuật viên
- DS: Dược sỹ
- CLS: Cận lâm sàng
- LS: Lâm sàng
- NB: Người bệnh
- NNNB: Người nhà người bệnh
- HSBA: Hồ sơ bệnh án
- LD: Lãnh đạo

	QUY ĐỊNH ĐẢM BẢO AN TOÀN TRONG SỬ DỤNG THUỐC CHO NGƯỜI BỆNH	Ký hiệu: QĐ.ĐD.01 Lần ban hành: 02 Trang: 4/7
---	--	---

5. NỘI DUNG

5.1. Thực hiện y lệnh

5.1.1. Thực hiện y lệnh thường quy (y lệnh đã có trong HSBA)

* Trước khi người bệnh dùng thuốc:

- Chuẩn bị thuốc:
  - + Điều dưỡng kiểm tra: Tên thuốc; Nồng độ/Hàm lượng; Liều dùng 1 lần; Số lần dùng thuốc trong 24h; Khoảng cách giữa các lần dùng thuốc; Đường dùng; Hạn sử dụng; Chất lượng; Sự nguyên vẹn của viên thuốc, ống hoặc lọ thuốc.
  - + Trường hợp thấy chỉ định thuốc quá liều quy định, đường dùng không hợp lý hoặc dùng nhiều thuốc đồng thời gây tương tác, điều dưỡng phải báo ngay với bác sĩ điều trị hoặc bác sĩ trực.
- Chuẩn bị phương tiện:
  - + Các phương tiện phải đảm bảo đầy đủ và phù hợp cho người bệnh dùng thuốc.
  - + Khi dùng thuốc qua đường tiêm phải chuẩn bị sẵn sàng hộp thuốc cấp cứu và phác đồ chống sốc.
  - + Chuẩn bị đúng và đủ dung môi pha theo quy định của nhà sản xuất.
- Công khai thuốc: Công khai thuốc dùng hàng ngày cho từng người bệnh bằng cách thông báo và giải thích cho NB hoặc NNNB trước khi dùng thuốc.
- + Công khai thuốc được thực hiện hàng ngày tại buồng bệnh do ĐD thực hiện và được áp dụng cho tất cả các khoa có giường bệnh nội trú.
- + ĐD thông báo, giải thích và công khai về tất cả các loại thuốc có chỉ định của BS được dùng cho NB như: dịch truyền, thuốc tiêm, thuốc uống, thuốc bôi... trước mỗi lần thực hiện y lệnh thuốc cho người bệnh.
- + Hàng ngày sau khi thực hiện thuốc điều dưỡng phụ trách buồng cho NB hoặc NNNB ký xác nhận vào phiếu công khai thuốc. Hướng dẫn, giải thích cho người bệnh tuân thủ dùng thuốc.

* Trong khi người bệnh dùng thuốc:

Đảm bảo thực hiện 5 đúng:

- Đúng người bệnh
- Đúng thuốc
- Đúng liều dùng
- Đúng đường dùng
- Đúng thời gian

Theo dõi người bệnh dùng thuốc và phát hiện kịp thời các bất thường của người bệnh trong khi dùng thuốc.

	QUY ĐỊNH ĐẢM BẢO AN TOÀN TRONG SỬ DỤNG THUỐC CHO NGƯỜI BỆNH	Ký hiệu: QĐ.ĐD.01 Lần ban hành: 02 Trang: 5/7
---	--	---

* Sau khi người bệnh dùng thuốc

- Theo dõi thường xuyên tác dụng của thuốc và kịp thời phát hiện, xử lý các bất thường của NB, ghi sổ theo dõi phản ứng có hại của thuốc.
- Đánh giá việc đáp ứng điều trị của NB, ghi chép đầy đủ các diễn biến lâm sàng, cận lâm sàng của NB vào HSBA.
- Bảo quản thuốc còn lại theo yêu cầu nhà sản xuất (nếu có).
- Xử lý và bảo quản dụng cụ liên quan đến dùng thuốc cho NB theo quy định.

5.1.2. Thực hiện y lệnh miệng: Trong trường hợp NB cấp cứu BS chỉ định đang trực tiếp làm phẫu thuật, thủ thuật.

- Điều dưỡng nghe y lệnh miệng từ BS phải nhắc lại y lệnh (hoặc ĐD viết ra giấy) để mọi người xác định là đúng, khẩn trương thực hiện ngay.
- Nếu nghe không rõ phải hỏi lại cho đến khi nắm rõ y lệnh từ BS.
- Các điều dưỡng cùng thực hiện y lệnh miệng từ BS phải hỗ trợ giám sát cùng nhau để thực hiện đúng y lệnh.

5.2. Điều dưỡng đảm bảo 5 đúng khi dùng thuốc

- Đúng người bệnh:

- + Đúng họ và tên NB: Thực hiện hỏi - tra đối đầy đủ họ và tên NB.
- + Đúng tuổi: Thực hiện hỏi - tra đối
- + Số buồng

Nếu người bệnh giống nhau về họ và tên thì xác định thêm ngày, tháng, năm sinh.

- Đúng thuốc:

- + Tên thuốc
- + Hàm lượng thuốc
- + Chất lượng thuốc
- + Hạn sử dụng của thuốc

→Đọc nhãn thuốc 3 lần vào 3 thời điểm sau:

Khi lấy thuốc ra khỏi tủ hoặc nơi cất giữ.

Khi lấy thuốc ra khỏi vật chứa: Lọ, ống, chai thuốc.

Trước khi phân loại vỏ chai, lọ thuốc ra vị trí tập kết hoặc bỏ vào thùng rác.

→Những thuốc tên gần giống nhau có thể phát âm giống nhau và có thể dẫn đến những sai sót khi cho y lệnh miệng. Nên phải kiểm tra trong danh sách các thuốc có tên gần giống nhau và âm gọi giống nhau.

- Đúng liều:

- + Liều pha theo y lệnh: Kiểm tra phiếu tổng hợp y lệnh (phiếu Y41) và y lệnh của bác sĩ trong bệnh án cho khớp trước khi thực hiện thuốc cho NB. Kiểm tra nếu thấy chưa chắc

QUY ĐỊNH
ĐẢM BẢO AN TOÀN TRONG SỬ DỤNG
THUỐC CHO NGƯỜI BỆNH

Ký hiệu: QĐ.ĐD.01
Lần ban hành: 02
Trang: 6/7

chắn về bất kỳ thông tin nào (thuốc, hàm lượng, liều dùng...) hoặc thấy thuốc hỏng, nhầm thuốc... cần báo ngay cho ĐD trưởng khoa để có biện pháp giải quyết kịp thời và xác định rõ nguyên nhân trách nhiệm. Thận trọng khi tính toán pha chia liều (nhất là thuốc có hàm lượng nhỏ: Dopamin...). Dùng dụng cụ đo lường chính xác.

+ Liều thuốc được đưa vào cơ thể NB (lưu ý lượng thuốc trong kim cánh bướm, dây nối).

- Đúng đường dùng:

Kiểm tra đường dùng: uống, bôi ngoài da, xịt hay tiêm...

- Đúng thời gian và tốc độ:

+ Đúng thời điểm y lệnh.

+ Đúng khoảng cách sử dụng thuốc giữa các lần.

+ Đúng khoảng thời gian sử dụng thuốc cho BN.

6. LUU HO SO: Không

7. PHU LUC, BIEU MAU: Không

8. TÀI LIỆU THAM KHẢO

STT	Tên văn bản	Ghi chú
1	Thông tư 23/2011/TT-BYT Hướng dẫn sử dụng thuốc trong các cơ sở y tế có giường bệnh.	
2	Thông tư 07/2011/TT-BYT Hướng dẫn công tác điều dưỡng về chăm sóc người bệnh trong bệnh viện.	
3	Hướng dẫn tiêm an toàn trong các cơ sở khám, chữa bệnh (Ban hành kèm theo Quyết định số 3671/QĐ-BYT ngày 07/9/2012 của Bộ Y tế).	

QUY ĐỊNH
ĐẢM BẢO AN TOÀN TRONG SỬ DỤNG
THUỐC CHO NGƯỜI BỆNH

Ký hiệu: QĐ.ĐD.01
Lần ban hành: 02
Trang: 7/7